

Križi in težave otročjih let.

Yečje in težavniše križe je ljubi Bog odločil za močnejše rame, za odrasle ljudi. Otročja leta so sploh prijetni čas, dōba ljube spomladi. Vendar tudi otroci imajo svoje križe; nekaj si jih sami napravljajo s svojo lahkomišljenostjo, nevednostjo ali celō s hudobijo in neubogljivostjo, nekaj pa jim jih Bog pošlje, da je polagoma pripravi za poznejše resnobniše dneve, pa da imajo ob enem tudi že pokoro za svoje otročje grehe in napake in priliko, že zgodaj si kaj za nebesa prisluziti.

Nekoliko v razvedrovanje, nekoliko pa za poduk vam hočem v zgodbah opisati več taciuh mladostnih križev in britkosti.

I. Sestrin varuh.

Neki silno blag in učen gospod nam pripoveduje (v prelepi mladostni knjigi »Edelsteine«) naslednje jako zanimljive dogodbe iz otročjih let:

»Imel sem ljubeznjivo sestrico. Še prav dobro se je spominjam, kako se je še le leto stara učila ob klopici in stolcu hoditi poskušaje svoje prve stopinjice. Imela je praznemu predivu podobne rumenkaste, kodraste laske, modri očesci in kakor najlepše jabelko okroglo in rudečkasto lice. Fotografov še takrat ni bilo; sicer bi bili gotovo naša mati nesli tega ljubkega angeljčka k fotografu, da bi ga bil fotografoval in jaz bi vam svoje ljube sestrice podobico lahko v teh listih priobčil. Zdaj pa seveda kaj tacega ni mogoče; zadovoljiti se morate le z mojim popisom.

Tudi še več družega mi je iz tistega časa dobro v spominu ostalo: n. pr. kako je veselo z ročicama ploskala, če sem jej jaz, takrat šestletni deček, od vaškega potoka prinesel okroglih, pisanih kamenčkov in jih iztresel pred njo na stol. Tedaj je zaklicala: »Dnál, dnál!« ker ni mogla še izreči: »denar«. Kakor hitro je pa znala nekoliko besedi razločno izgovarjati, je že tudi za mano jecljala, ko sem zvečer molil:

»Ljubi angelj moj,

Varuj me necoj!« itd.

Gotovo je bilo to zeló všeč ljubemu Bogu, kakor se v sv. pismu bere: Iz ust malih si si hvalo pripravil: kajti večkrat je ljubeznjivemu detetu prav očitvidno poslal angelja varuha, da ga je varoval. Več tacih slučajev vam hočem tukaj povedati, o katerih se mi še zdaj večkrat ponoči rado sanja, ko sem že prileten mož s sivo glavo. In zakaj se mi o tem rado sanja? Pač zato, ker sem bil pri tem sam močno prizadet in bi brez angeljeve pomoči sestra večkrat ne bila živa ostala.

1.

Ko je bila sestra še tako majhna, da ni mogla biti celi dan pokonci, marveč je morala še popoldne dalje časa spati, rekó mi nekega dne mati: »Jaz moram iti tje na njivo, ki je za vasjo, kapus sadit; danes je za to prav ugoden čas, ker je sinoči dež pomočil. Med tem boš pa ti varoval hišo in malo Miciko. Dejala sem jo v zibelko; tako lepo spi kakor angeljček in bo spala, da spet nazaj pridem. Tebi ni družega treba, kakor da sediš poleg zibeli in zdaj pa zdaj z nogo nekoliko poziblješ; tudi muhe odganjaj od obrazka, če bi hotele nagajati. Takó — saj si razumen — ljubi angelj varuh vaju varuj!«

Mati gredó. »Saj si razumen«, so rekli; pač da, razumen sem bil dovelj, znal sem sicer prav dobro zibati in sem rad zibal — le danes ne. Kajti po deževni noči bil je zlat poletni dan; solnce je tako lepo sijalo, vrabci in ščinkovci so zunaj tako veselo čebljali in žvrgoleli — in jaz, izmed revežev največji revež, moral sem v hiši sedeti! Oo! — le mislite si tako žalostno osodo! Koliko-

krat sem pogledal na našo staro uro na steni: pa zdelo se mi je, da gre desetkrat počasniše memo drugikrat, kakor bi se kazala ne hotela ganiti in kakor bi kukavica na uri ne znala nič več kukati. O — to je hudo hudo! Vzamem staro pratiko v roko; preobračam nekaj časa liste, pa kmali se naveličam ter vržem pratiko v kot pa zibljem dalje.

Toda skoz odprto okno so se slišali glasovi mojih vrstnikov Franceljna, Toneta, Henrika in Bogdančka, kateri so se zunaj igrali, pa tako veselo, tako glasno! — Žalostno sem je gledal skoz okno. Zdaj pa še pride pod okno zlobni Francek in mi ponagaja: »Hehej, ta pa mora zibati!« — Pri tej priči mi šine bistra misel v glavo, ki se mora urno v dejanje spremeniti: poiščem si dolgo vrvico; privežem en konec za zibelko in drugi prosti konec vržem čez okno in šinem skoz vrata na prosto ter se pridružim veselim igralcem. Da bi pa tudi materno zapoved spolnil, potegnem večkrat za vrvico; videti je bilo, da se bode ta iznajdba vrlo dobro obnesla. — vrvica se je nekaj časa redoma potegovala ven pa notri. Kar naenkrat pa mi odpové svojo službo; jaz vlečem, natezam, poskušam rahlo in bolj močno, — pa vse zastonj, vrvica ne gre ne naprej ne nazaj! Ob tej priči pa zaslišim glasno upitje materno: »Za božjo voljo! moj otrok, moj otrok!«

Jaz ubogi grešnik hitim v hišo in se na lastne solzne oči prepričam, kaj sem naredil; s premočnim potegljajem sem bil zibelko prevrnil, in naša ljuba Micika je ležala pokopana pod njo. Straha sem se tresel kakor topolov list. Vendar mati nagloma obrnejo zibelko, vzdignejo sestrico izmed blazinic, in dete se jih z rokičkama oklene okrog vrata in milo reče: »Mama! tako je bilo tema!« in druge pritožbe ni bilo kakor navadna otročja — o lakoti. Nič se jej ni bilo zgodilo; mati so jo vso preiskali in stokrat objeli in rekli: »Tvoj angelj varuh te je obvaroval — sicer bi bila že zdaj lahko mrtva!« — Mene pa so poklicali z ostro besedo: »Pojdi sem!« Kaj se je na to zgodilo, nočem povedati; pa si lahko sami mislite; in še danes rečem: zaslužil sem jih bil! Zvečer pa sem trikrat sestrici »naprej molil« in jo opominjal, naj reče za manoj: »Sveti angelj varuh, varuj naju!«

2.

Jaz in sestrice — oba sva bila že dve leti starejša — znal sem že dokaj molitvic zjutranjih in večernih in družih, in tudi sestrico sem bil že nekterè naučil, posebno eno daljšo k sv. angelju varuhu. Čudno se mi je zdelo, da se je dete le mene tako rado držalo, ne pa mojega brata — bržkone zato, ker se jej je on vedno pačil, jaz pa tega nisem delal.

Posebno v jeseni, ko so bila šolska vrata zaprta, je hotela blaga sestrice vedno poleg mene biti; jaz pa sem jej preskrbljeval doma in zunaj zmiraj kako malo veselje, kolikor sem le mogel. Vidite? toraj prav hudoben deček nisem bil.

To pa vsi veste, da so v jeseni robidnice (črne malnice) zrele. Gori nad vasjo na nekem klancu ob globoki soteski sem vedel za kraj, kjer jih je bilo posebno veliko — in kako lepih in sočnatih; kakor črno grozdje so bile vabljive! Hej, sem si mislil, to bode kaj za mojo malo sestrico!

Mati so jo zjutraj lepo umili, da se jej je rudečkasti obrazek kar svetil in rumenkaste lase so jej v več kitic spletli, pa tudi snežno bel predpasnik so jej privezali z opominom, ki je seveda bolj meni kakor njej veljal: »Lepo čist mora biti do zvečera!« — Zjutranja molitev je opravljena — hajd s sestrico na hribček nad vasjo. Robidnic — vse polno, kamor se oko ozre! Sestrici sem jih toliko nabral, da se jej je kmali krog in krog ustnic po lepo umitem obrazu naredil temno-moder obroček. Pa čedalje več je bilo malnic ob obeh straneh strme poti; posebno na levi strani — precej visoko — se je en grmiček tako lepo in vabljivo na me oziral, da sem ga moral iti pozdravit. Seveda — kakor mačka sem hitro splezal do njega in sestrici, ki je spodaj v globočini ostala, radostno zaklical: „Micika, predpasnik nastavi!“ in sem jej toliko žlahtnega robidovega sadú nametal, da mi je otrok slednjič sam začel klicati: »Dosti, dosti! predpasnik je že ves poln, nič več ne drži!« Zdaj sem pa jaz usta nastavil ter zobal tako v slast, da sem na vse drugo pozabil in nisem slišal ne tičjega petja, ne škripanja in cvilenja kolés; kar me predrami pre-

sunljivi klic nekega voznika, ki se je na oni strani poti nad svojima konjema zadiral in vpil. Pa konja sta bila pametniša memo voznika in sta stala kakor pribita — in jaz sem bil koj z urnim skokom v globočini, kjer se je sestra v hudem strahu vsa tresla in se boječe pritiskala na pečino poleg poti v soteski konjema pred nogami: urno jo zgrabim in viškнем ž njo tje na ono stran, kjer je bil voznik. Z drhtečim srcem se želim prepričati, se je li otrok hudo poškodoval, pa — kar nič se mu ni zgodilo, in z detinsko priprostostjo povzdigne glavico in pravi: »Malnice imam še v predpasniku; ali je imel ta konj vročo sapo!« — Zdaj se pa začnem jaz tresti kakor vrbova šiba ob vodi, če jo veter maje. Zdaj še le sem previdel, v koliki nesreči je bila moja ljuba sestra vsled moje lahkomisljenosti; še nikoli poprej je nisem tako prisrčno objemčeval in božikal kakor danes. Tudi me je močno skrbelo nekaj, kar bi vsled te nezgode doma utegnilo nad me priti — in jaz sem imel ta dan tako tanek jopič pa tako tanke hlačice — o jej! Prisrčno sem toraj prosil voznika: »Poljde, nikaar tega nič ne pravite pri nas doma, lepo vas prosim!« — Voznik je v nejevolji nekaj zagodrnjal, da nisem mogel prav vedeti, ali bo povedal, ali ne bo.

Skoraj gotovo je voznik iz človeškega usmiljenja molčal, ko je memo naše hiše peljal, kajti mati so bili, ko prideva s sestrico domu, le hudi zaradi predpasnika, ki je bil zjutraj tako bel ko sneg, zdaj pa čez in čez z robidnicami modro pobarvan in so me ostro pokregali ter me očitaje vprašali, če imam kaj glave ali nič. Nedolžna sestra je pa smehljaje se djala: »Mama! oh tako so sladke kakor sladkor — nate jih še vi!«

Toraj se je to pot še srečniše izšlo, kakor sem se bal. Toda moje sanje naslednjo noč — te so bile pa strašne: ropotanje vóz, rožljanje verig, vpitje voznikov, zlomljene rokice in nožice na poti, strahovit skok z visokega stolpa v strmo globino — hops! pri tej priči se preveznem čez posteljno stranico, pa občutljivi padec na trda tla me hitro predrami. O kako sem Boga hvalil, da so bile to le same sanje, ne pa resnica; v temi tavam do sestrine posteljice in še enkrat se zahvalim Bogu in angeljčku varuhu, da sem zdravo dihanje slišal iz njenih ustic.

Kadar sem šel zopet robidnice brat, sem vselej sestrico najprej na varen prostor spravil, potlej sem šel nabirat in da bi belega predpasnika ne omazal, sem nabrano v košku prinašal. Skušnja je pač dobra šola.

3.

Pozneje, ko sem bil res že bolj razumen, da so mi mati brez skrbi zaupali sestrico, sem nekega dne zopet tako sam gospodaril doma. Dobro sem se zavedal svoje dolžnosti; toda prišli so tovariši Francek, Tonek in Henrik in še nekteri in so si izmišljali zdaj to zdaj ono prijetno zabavo. Slednjič smo se zedinili za igro: »Skrivanje«. Pri tej igri se najprej vsi preštejejo, da se vé, kdo bo prvi iskal; ta mora zdaj mižati ali pa proč iti, drugi se poskrijejo in ko odpojó otročjo pesmico, začne iskavec iskati; vse je tiho, le besedica »kik« se sme izreči, da se mu iskanje olajša.

Sestrica pravi: »Jaz se grem tudi!« — »Seveda!« odgovorim in jej preskrbim skrivališče zdaj zadaj za dolgo in široko brisačo, zdaj pod mizo, zdaj v kakem drugem skritem kotu. Pa večjidel je bila kmali in najprva najdena. Zato me poprosi: »Ti, skrij me enkrat tako zeló, da me nikakor ne bodo mogli dobiti!«

Jaz mislim in mislim, kje bi se našel tak skriven prostor, kmali si ga izmislijo moji modri možgani: po stopnicah hitim s sestrico na vrh — pod streho, kjer je bilo kup sena in slame. Odzdignem kupček sena, vložim sestrico v votlino in zopet s senom zagrnem. »Pa samo »kik« smeš klicati, peti pa ne, in gotovo te ne bodo našli!« tako še naročim ter urno hitim spet doli k tovarišem. Vse kote smo obšli in obletali, med tem sem pa popolnem pozabil iti poslušat, če sestrica kliče »kik«, ali ne. Še le čez več časa vpraša Francek: »Kje je neki Mici; ona mora tudi kterikrat iskati!« Oh zdaj me je pa tako pogrelo, kakor bi bil vrele juhe požrl, — hitro dirjam pod streho, odmečem seno, in — — sestrica je ležala in se ni ganila; zabuhle oči se ne premaknejo, lica so rujava in s potom zalita. Jaz začnem klicati: »Mici, ljuba moja sestrica!« — pa nič ni odgovora. Smrtne britkosti me obhajajo. Vzamem jo v na-

ročje in začnem po hrbtu tleči. Kar nenadoma se oglasi: »Kik!« Ta klic mi je bil kakor glas nebeškega angelja; pa še dalje sem trkal po hrbtu in otroka na noge postavil. Od začetka se je opotekala, a kmalo je mogla trdno stati in je rekla: »Nikar več v seno! to je bilo tema in vroče!« Sestrica je toraj živela, grozovita teža se mi je od srca odvalila; rekel sem: »Mici! zdaj ti pa tudi pokažem, kar še nobenemu človeku na svetu nisem pokazal — kje imam v senu jabelka in hruške spravljene! Naberi in vzemi si jih, kolikor hočeš!« Da, v tem trenutji bi jej bil dal ves svet, ko bi ga bil ravno pri rokah imel.

Tovariše seveda sem domu spodil po tem grozovitem dogodku in ostal sem sam s sestrico, ki mi je bila po tej smrtni nevarnosti še stokrat ljubša memo prej. Kar sem le vedel, da jo bode veselilo, sem jej znesel in storil. Tako so naju mati našli. Močno se razveselijo, ko naju tako zagledajo; jaz pa do ušes zarudim. Pa kmali tudi mati postanejo resnobni in me vprašajo: »Od kod pa ima otrok seno in rese v laseh?« — Jaz sem vse obstal, kakor se sploh starišem nikoli nisem zlagal — — začetkoma materi sapo in govor zapre, kar ganejo se ne; kmali pa se vzdignejo in sežejo na omaro in vzamejo v roke meni dobro znano orodje iz brezovega lesa in me niso nič vprašali, imam li debele ali tanke hlače na sebi. Nič nisem godrnjal za to, kajti izplačala se mi je le dobro zaslužena dnina — in zvečer pred spanjem sem se zahvaljeval vsem svetnikom in angeljem, ne sicer za to plačilo, pač pa zato, da je še moja sestra živela in delal sem za prihodnost sklepe tako svete in trdne, kakor bi bil imel precej drugo jutro k spovedi iti.

4.

Znano je, da kegljanje otroci radi gledajo; to sami dobro veste. Če vam pa še povem, da je bilo takrat, ko sva bila jaz in sestra še majhna, kegljanje pri nas še kaj čisto novega, mi boste lahko verjeli, da sem zelo rad gledal, ko so odraščeni kegljali. Imel sem že takrat nekaj vojaškega na sebi. Veselilo me je, če

je prišumela krogla in podrla naenkrat vso sovražno vojsko — vseh devet! Včasih pa je padlo vseh osem junakov okrog kralja, kralj pa je stal; le redkokrat se je primerilo, da je samega kralja podrla sovražna krogla, osem vojščakov pa je ostalo na trdnih nogah. Kolikor pa jih je padlo, je urno spet pokoncu spravila spretna roka vojaškega zdravnika — postavljavca! Tudi to me je jako veselilo, če je krogla zgrešila svoj namen in je zdaj na desno zdaj na levo »planko« odletela. Če je padlo vseh devet, sem rad pomagal glasno zmago preslavljati.

Če toraj popoldne kterikrat nisem bil po višjih dolžnostih doma »priklenen«, sem brž hitel h kegljišču s sestrico, ki me je tako rada spremljala, kamor sem šel. Krčmar je nama in vsim radovednežem zakričal: »Nobeden ne sme stopiti na kegljišče; le od daleč čez trdno narejeno ograjo smete gledati!« Tudi prav; gledali smo toraj čez nizke »planke«. Jaz, ki sem bil že bolj velik, sem se naslonil z glavo med obema rokama (kar pravijo, da ni lepo, ker je to podoba volovske glave); sestrica pa se je morala napenjati in stegovati, da je videla na kegljišče. — Naenkrat pa je postavljač zginil — sam ne vem, zakaj? — in tam zdolaj so gospodje klicali: »Postavi, postavi! Kroglo nazaj!« Tu skočim jaz, — postrežljiv, kakor sem bil zmiraj — kot blisk čez ograjo in urno postavim keglje, hitro pomečem kroglo po žrebu nazaj, da mi glasna pohvala odmeva. Tako je šlo več minut. Zdaj nastopi eden najboljših kegljavcev, več časa pomerja — zažene z vso močjo pezno kroglo... strašni krik jo spremlja: »Za božjo voljo! otrok je na kegljišči!« Krogla je podrla vseh devet; toda nihče se ni zmenil za to — vse je prihitelo in obstopilo otroka, tudi jaz sem bil mahoma zraven. Pa kaj vidim? Moja ljuba sestrica je bila! Poberejo jo, jaz sem tudi pomagal seveda — začudeno se ozira okrog in si zmedene lase popravlja. — In kako se je vse to zgodilo? Dete je splezalo na stebriček pri zagraji, da bi boljše videlo, — pa glava je bila pretežka in prekucnilo se je na drugo stran ravno na kegljišče; pa k sreči tako, da ga močna krogla ni zadela. Pač nebeška sreča, sicer bi bilo na mestu mrtvo obležalo.

Prestrašeni, a vendar oveseljeni so navzoči vzdignili otroka in eden ga nese na rokah v bližnjo hišo mojih starišev in že pri vratih zavpije: »Za to pot je še pri življenji in se jej ni nič zgodilo.« Oče in mati ostrmé ob tem sporočilu, jaz pa sem šel tako — oh tako zelo prestrašen in zbeغان za njim ter sem v grozovitih skrbih premišljeval: »Kaj se bo neki zgodilo z manoj — izmed vseh revežev največjim revežem!« — Vendar prijazni gospod je še stojé med vratmi klical: »Pa deček tega ni kriv! Mi vsi smo krivi, ali prav za prav nobeden; je že moralo tako priti; a to vam rečem, dete mora imeti dobrega angelja varuha«.

Zdaj sem bil pa spet brez skrbi in objemal in božikal sem sestrico, pa rekel sem jej: »Ti — Mici! drevi bodeva molila vse vse molitve, kolikor jih le znava, svetim angeljem v čast; in naučil te bom tisto molitev, ki pravi o angeljih tako lepo: Na rokah te bodo nosili, da se tvoja noga ne spotakne ob kakšen kamen. Pri besedi »kamen« sem strahoma mislil na grozovito kroglo. Odsihdob sem bil zgubil vse veselje do kegljišča, in še iz družih ozirov svetujem tudi vam otroci, nikar ne hodite med odraščene, ampak sami — otroci posebej — se igrajte v nedolžnih igračah in veselite se v otročjem veselji!

5.

Po vseh teh dogodbah je že veliko let minulo, — veliko let že tudi od tistega praznika angeljev varuhov, ko je moja ljuba sestrica prvokrat bila pri sv. obhajilu, tako pobožno, tako ponižno, tako srečno, kakor bi bila angelj iz nebes. Pa — tako me boste vprašali — kaj pa je postala tvoja sestrica, ktero je njen angelj tako skrbno varoval, ti pa tako slabo? Odgovorim vam veselega srca: »Angelj varuh!«

Pa bržkone me kar tako na kratko ne razumete prav. Morebiti porečete: »Oh! umrla je že in šla med angeljske kore v nebesa?« Ne — to se ni zgodilo. Toda čujte!

Oča in mati sta bila že zdavno pokopana. Jaz, v svoji možki dôbi, sem imel že čast in službo. Nekega

leta mi postane prav dolgčas, posebno če se mi je spet kaj takega sanjalo, kakor sem poprej pripovedoval in sem v spanji zaklical: »Mici, ljuba sestra!« Tu napravim v razvedrenje, kakor pravijo, daljši izlet; kdo bi tudi vedno tičal med bukvami in pisarijami za mizo?

Podam se na zeleno, bolj med hribe, in na tem potovanji obiščem prijazno mestice. Sam ne vem, kaj me je tako vleklo tje. Zdelo se mi je, kakor bi tam stanoval nekdo, ki je mojemu srcu posebno ljub, — za gotovo pa tega nisem vedel; kajti v življenji se marsikaj poriva in poriva sem ter tje, ne da bi človek vedel, kako in kam se je porinilo. — Pozvonim na samostanski »porti« usmiljenih sestrá. Vrata se odpró — imenujem svoje ime — prednica pride, me prijazno pozdravi in povabi v parlatorij. Na prvo vprašanje, ki jej ga zastavim, mi pravi: »Stopite gospod, k temu-le oknu!« Tu zagledam dolg z drevjem zasajen prostor — in na njem radostno gibanje in življenje, da ga ni moč popisati. Nad pol stotine malih otročičev je skakljalo in se vrtilo semtertje; v sredi med njimi pa je bila častitljiva sestra z belim ogrinjalom in črnim oblačilom in z molekom ob strani, kakih pet — gotovo najpridniših — se je oprijemalo njene obleke, spet drugi so se jej obešali na roke, — pelo se je, igralo se je tako detinsko priprosto in prisrčno; redovnica sama se je udeleževala, dala se je ujeti in je tudi ona včasi ugrabila kakega malega ubežnika, — štela je zopet od kraja, in tako dalje in tako dalje — videl sem tukaj veselje, ki mu ga nisem lahko našel enakega na svetu.

»Poznate li ono redovnico med veselimi otroci?« me vpraša prednica. — »Ne!« odgovorim. — »Poglejte še enkrat!« mi veli; »in mislite si, da nima belega zagrinjala!« — Jaz storim tako — in koga spoznam? Moja ljuba, dobra sestra je, zdaj sestra redovnica v otroškem zavetišču. Zdaj se mi spet ponovijo stari časi — ne morem se zdržati in (če je bilo prav ali napak, ne vem) glasno zakličem na vrt: »Mici, ljuba sestra!« Ta beseda je nagloma ustavila igro — in zdajci se brat in sestra po dolgi ločitvi zopet pogovarjata in govorila bi bila še dolgo dolgo — do polnoči, ko bi ne bila modra prednica velela: »Dosti!« Pri odhodu mi še reče častit-

ljiva sestra — moja sestra: »Ljubi brat! midva sva vedno častila angelja varuha — moli, naj naju še dalje varuje in jaz bom ravno tako molila za-te in za-se in za male, ki so mojemu varstvu izročeni!«

Glejte, moja preblaga sestra je res postala »angelj varuh« in menim, da je še — pisma že dolgo nisem nobenega od nje prejel — če se je pa že v boljšo deželo preselila — tedaj — no tedaj, kaj hočem družega reči, nego to, da imam zdaj gori v nebesih dva angelja varuha!«

Sladka kaša.

Bila je nekje uboga pobožna deklica, ki je živela sama z materjo, pa ničesa niste imeli jesti. Otrok se odpravi od doma in gre v gozd.

V gozdu ga sreča stara žena. Ta je že vedela, da ste deklica in njena mati tako zelo revni in da nimate ničesa več jesti. Usmili se in podari deklici lonček, kateremu je bilo treba le reči: »Lonček, kuhaj!« pa je kahal dobro, sladko kašo. In če je spet rekla: »Lonček, stoj!« pa je spet nehal kuhati.

Deklica prinese darovani lonček domu k materi in zdaj niste bili nič več revni in ni jima bilo treba nič več stradati in lakote trpeti; jedli ste sladko kašo, kolikorkrat ste le hoteli.

Nekega dne pa je šla deklica z doma. Tu pravijo mati: »Lonček, kuhaj!« Piskrček takoj uboga in začne kuhati. — Ko se pa nasitijo dobre kaše, hočejo, naj bi lonček spet nehal kuhati; toda ne znajo prave besede izreči. Toraj lonček kuha dalje — kaša začne kipeti, — pa lonček le kuha in kuha, da napolni vso kuhinjo in vso hišo in potlej še sosedovo hišo ter naposled tudi ulice, kakor bi hotel ves svet s kašo nasititi.

Velika stiska nastane in nobeden človek ne vé pomoči. Slednjič, ko je bila le še ena sama pot prazna, pride otrok domu in zakliče: »Lonček, stoj!« Zdaj obstane in neha kuhati. Pa če so hoteli iz vasi iti v mesto, so si morali skozi dobro kašo pot prejesti. — Kaj ne, tako pot bi tudi vi delali!?